No. 266.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag den 10 December.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat, naar aanleiding eener Resolutie van den Raad van Administratie van het Pensioen-fonds voor de Ambtenaren tot de Rijks ontvangsten, dd. 21 November jl. n°. 4, de noodige orders zijn gesteld, dat de Ambtenaren, met de afgifte der certificaten, *in dorso* der Pensioen-kwitantjen belast, die certificaten op de kwitantien over het loopende half-jaar, niet verleenen dan tegen intrekking van de bewijzen van Inschrijving, ten einde die, op de voorgeschreven wijze, tegen nieuwe te doen verwisselen; — weshalve het noodig zal zijn, dat de belanghebbenden, bij het doen van aanvrage om meerbedoeld certificaat, tevens hunne pensioen-akte daarbij voegen.

's Hertogenbosch, den 5den December 1831.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

NEDERLANDEN.

Breda, den 9den December.

Gisteren middag omstreeks een uur arriveerde de kompagnie Bredasche schutterij te 's Bosch, en werden aan de Vugterpoort door den luit. kolonel *Aberson*, kommanderende de 1e afd. Noord-Brabandsche schutterij, benevens door de heeren officieren, verwelkomd, en op de parade plaats gekomen zijnde, vereerde gemelde luit.-kolonel onzen stadgenooten met eene regt hartelijke toespraak, die met een driewerf herhaald gejuich van *Leve de Koning!* beantwoord werdt. Dezelfde plegtigheid had met de kompagnie Bergen-op-Zoom-schutterij plaats, die 's namiddags ten 5 ure, 's Bosch binnentrok. Allen gaven de ondubbelzinnigste blijken van den besten geest die hun bezielde, en zullen gezamenlijk met de overige strijders, bewijzen, dat liefde voor hun Land en Koning hun is aangeboren.

Bij besluit van Zijne Majesteit zijn voorloopig tot officieren van gezondheid bij de mobiele Noord-Brabandsche schutterij benoemd:

Tot chirurgijn-majoor J. B. de Beer. Tot officiers van gezondheid der 2de klasse, Gerrit Seret, W. Ammon, G. Jacobs Azn., en G. C. P. Ghijsens. Tot officieren van gezondheid der 3de klasse, Jacobus van Hout en Dominicus Leestmans. En tot kapitein bij dezelfde schutterij, J. J. A. Creijgton.

— Sir *Charles Bagot* is, nog niet, gelijk de belgische dagbladen gemeld hebben, te Londen aangekomen. Hij bevond zich gisteren nog te 's Gravenhage.

— Het korps jagers, dat onder bevel van den prins [illegible] organisatie te Tiel ontvangen. Bij hetzelve zullen, onder anderen, opgenomen worden al degene, die, den belgischen dienst verlaten hebbende, tot ons zijn overgekomen, ten welken einde zij zich slechts bij de eerste militaire autoriteit de beste, zullen hebben aan te melden. Het schijnt, dat dit korps door eene bijzonder fraaije montering zal onderscheiden worden.

— Gisteren op den middag passeerde door deze vesting een Engelsch kabinets-courrier komende van 's Gravenhage en zich naar Brussel begevende.

— Men zal zich herinneren, dat een der belgische grieven onder Koning *Willems* regering, het niet bestaan der *jurij* was. Thans, dat die instelling in België gevestigd is, begint men er de moeijelijkheid van te ondervinden; en reeds heeft de jurij van Brugge zich, ter herstelling van eenige dier bezwaren, in verzoekschrift aan de kamer der volksvertegenwoordigers gewend.

— Wij lezen in het *Journal du Commerce d'Anvers* het volgende, als eene bijdrage onder duizend tot de geschiedenis der roemvolle revolutie:

» Eenige heden hebben ons gevraagd: waarom wij geene inteekening ten behoeve der poolsche vlugtelingen geopend hadden. Het antwoord is kortelijk dit: het weinige, wat wij bezitten behoort aan onze landgenooten; hun brengt de vreemdeling niets. En, openhartig gesproken, zien wij in die poolsche comités, niet anders dan de vermomde herleving eener associatie, die in het hart van België verschrikkelijke sporen van haar aanwezen heeft achter gelaten. Het zijn dezelfde drijvers, die . . . God beware ons voor dergelijke geassocieerden."

— Volgens *le Mercure Belgusien*, een fransch dagblad, zoude ten gevolge der onlusten te Lyon, het fransch kabinet aan de viet, te Londen vertegenwoordigde heeren courriers hebben afgezonden, met het berigt, dat Frankrijk in de tegenwoordige omstandigheden, niet aan de ontworpene ontwapening beginnen kon. Ofschoon het vreemd klinkt, dat een opstand enkel van lijde-wevers in eene stad, en zonder dat *eenig staatkundig doel* daarmede verbonden is, tot het volhouden van den staat van oorlog regtigt, levert het echter een bewijs op van hetgeen wij in eenige onzer laatste nommers over dit onderwerp mededeelden.

— In Neuchâtel is even het nog niet eens. In de stad is alles tot de orde terug gekeerd en erkent men den koning van Pruissen als vorst, doch buiten de stad is men nog zoo ver niet. De staatsraad heeft dan bondsdag verzocht om de bondsgenootschappelijke troepen terug te ontbieden, en zulks heeft dan ook den 23 nov. plaats gehad. Bij het vertrek dier troepen heeft de schutterij de militaire posten in de stad bezet. Intusschen werd de stad meer en meer versterkt, de straten gebarricadeerd, en de wallen met kanonnen besteken; men verwachtte den aanval der landlieden af, indien deze lust daartoe mogten hebben.

De volgende proclamatie was ar afgekondigd:

» *Neuchâtellers!*

» De bondsgenootschappelijke troepen zijn vertrokken. Het land heeft nu geene andere wacht dan die van dezelfs eigene inwoners; maar deze zullen zich weten te verdedigen, en het is hun onregt gedaan van te denken dat het meer aan hunne magt dan aan goeden wil ontbreekt.

» Eene menigte Neuchâtellers wapenen zich ter verdediging van het land. Het is op vreemden bodem dat de vijanden van de openbare orde thans hunne komplotten organiseren. Welke Neuchâteller, die de lucht van het moederland ademt, zoude zich met hen verbinden om hetzelve te verwoesten?

» Mannen van elken onderdom, wier arm wapens kan voeren, waakt voor het geluk van het vaderland; het zullen uwe schoonste dagen zijn!

» Vrouwen en grijsaards, slaapt gerust, wij zullen eene heilige zaak verdedigen, die van het goede regt en der vrijheden van het land.

» God zal ons beschermen.

» Gegeven in het kasteel van Neuchâtel, den 26 nov. 1831.

» De Koninklijke Commissaris, van Pfuel."

BELGIE.

Brussel, den 8den December.

De senaat heeft gisteren deszelfs aangekondigde zitting gehouden. Het nieuw benoemde lid de heer *Engler* had de tot zijne toelating noodige stukken ingezonden en onder anderen zijne ironwoedel van 1792, in plaats van zijne doopcedel, die hij niet heeft. De heer *Vilain XIIII* bragt in, dat er over deze stukken nog niet te deliberereren viel, aangezien de vergadering nog niet officieel van de verkiezing geinformeerd was. De president zou het proces-verbaal der verkiezing van den minister van binnenlandsche verzoeken. Eenige ingekomen petitien werden naar de commissie verzonden.

Twee ingekomen, nog door de kamer der afgevaardigden behandelde, wetten, werden ter tafel gebragt; de eene loopt over den uitvoer van wapenen en de [illegible] over het [illegible] der provisionele budgets.

De laatste dezer beide wetten werd zoo eenvoudig en zoo weinig stof tot deliberatien bevattende gevonden, dat dezelve, na drie malen gelezen te zijn, met eenparige stemmen werd aangenomen. De eerste wet, wegens den uitvoer van wapenen, werd, op voorstel van den president, in handen eener speciale commissie gesteld, wordende tot leden dier commissie benoemd, de heeren *de Routille, Vilain XIIII, Beyts, de Secus* en *Thorn*.

— De alhier uit Lyon aangekomen tijdingen loopen niet verder dan tot den 3den, de dag voor de intrede des hertogs van Orleans binnen die stad. De hertog zal niet lang te Lyon vertoeven, aangezien hij reeds op morgen den 9den te Parijs terug verwacht wordt.

— De kolonel *Rodenbach* treedt heden in functie als plaats-kommandant van Brussel.

— Gisteren avond is er receptie ten hove geweest. De senateurs en afgevaardigden hebben hun compliment van rouwbeklag, wegens het overlijden van 's konings moeder, bij Z. M. afgelegd.

— Het groote hoofdkwartier komt morgen binnen deze stad. De koning zal alsdan revue over het regement kurassiers houden en hetzelve een standaard ter hand stellen.

— Het bevestigt zich dat de jonge prins *van de Moskowa* voor het hem opgedragen pairschap heeft bedankt, tot dat de herziening van het vonnis zijns vaders zal hebben plaats gehad.

— De heer *Oey*, die naar Londen afgereisd was, om te pogen, eene geldleening tot stand te brengen, is, sedert gisteren, binnen deze stad terug.

— Wij vernemen, dat de fransche generaals *Picquet* en *Meunier* zich gereed maken, om naar Frankrijk terug te keeren, de generaal *Grundler* is reeds vertrokken.

— Men verzekert alhier, dat de door het hof van Oostenrijk aan denzelfs ambassadeur te Petersburg gegeven instructien, strekken, om bestel van het poolsch gouvernement te vragen, zoo als het bij het congres te Weenen bepaald en gevestigd was.

Het is bekend, dat alle onze [illegible] dagbladen, van welke kleur overigens ook, hunne verontwaardiging over den handel van den minister *de Brouckere* met den aannemer *Hambroeck* lucht hebben gegeven. Het was te denken, dat, behalve de merkwaardige aanmerkingen van genoemden minister, deze openlijke gispingen niet zonder antwoord zouden blijven, doch weinig voorbereid was men op eene beantwoording, gelijk die, welke in *l'Emancipation* van heden voorkomt. De genoemde aannemer schrijft aan de redacteurs van dat blad eenen brief, waarin hij, in plaats van de gemaakte berekeningen te wederleggen, aanbiedt zijne onderneming over te doen, tegen eene [illegible] betaling van [illegible] vijf [illegible] Guinen, mits daartoe de vergunning van den minister van oorlog verkrijgende, en voor zich de voor-

deelen der beide verstreken maanden behoudende, welke maanden, volgens de niet wederlegde berekeningen, eene som van 365,000 guldens bedragen. Waarlijk! na zulke mededeelingen verwondere men zich niet meer, dat de armoede in België hand over hand toeneemt, terwijl eenige weinigen, te regt *bloedzuigers des volks* genoemd, zich ten kosten hunner medeburgers verrijken.

— Men houdt zich thans, bezig met de hervorming van het muntstelsel in België. Het zoude ook te bejammeren zijn, dat in dezen tijd van algemeene hervorming, *munten*, *maten* en *gewigten* verschoond bleven. Onderscheidene dagbladen deelen hunne aanmerkingen hieromtrent mede; want, even als derzelver redacteurs tot de grootste staatsmannen behooren, even zeer onderscheiden zij zich ook door diepe kennis van alles, wat tot beoordeeling van het genoemde stelsel vereischt wordt. Zoo als te verwachten was, kan men het *fond* der aanmerking in de weinige woorden: *maak ons franschen* uitdrukken; want de nationaliteit onzer praters en drijvers (*fraiseurs*) bestaat in niets anders dan in eene verloochening van het weinigje oorspronkelijkheid, ons na eeuwen diensttijd onder vreemden bijgebleven, ten behoeve der franschgezindheid. De onpartijdigheid eischt echter te erkennen, dat enkele der gemaakte aanmerkingen op het nog bestaande muntstelsel niet van grond ontbloot zijn. Zoo is onder anderen deze, dat de benaming van *pond*, *el* enz. het nadeel hebben van gelijkelijk tot oudere en het nieuwe stelsel te behooren, en daardoor aanleiding tot veel verwarring gaven. Het is niet te ontkennen, dat dit een wezenlijk gebrek in het hollandsche stelsel van maten en gewigten uitmaakt.

— Door de kiezers van het district Brussel is de bankier *Engler* tot senateur verkoren, ter vervanging van den heer *la Coste*, die zoo als men weet, voor deze benoeming bedankt had.

GENT, den 7den December.

Van Brugge wordt, in dato den 6den dezer gemeld:

» Men spreekt alhier veel van eenen maatregel, volgens welken de van Holland komende schepen in de haven van Ostende niet meer zouden worden toegelaten. Wij meenen te kunnen verzekeren, dat deze tijding onnaauwkeurig is. Die schepen zijn aan quarantaine onderworpen, welke, volgens den staat van zaken, zoowel te Ostende als elders kan gehouden worden; want anders zouden er niet alleen geene van Holland komende schepen, maar ook geene van Antwerpen kunnen worden toegelaten, aangezien de schepen, welke de Schelde afzakken, gemeenschap met de reede van Vlissingen moeten hebben."

Ons dagblad *le Messager* maakt daarop de aanmerking, dat in dat berigt niet gemeld wordt hoe lang de daarin aangekondigde quarantaine moet duren, en of deze tijd niet zoo lang gesteld is, dat de kustvaarders daardoor verhinderd worden, Ostende aan te doen, hetgeen bijna op hetzelfde als op een verbod uitkomt.

— De diplomatie schijnt zich, bij vernieuwing met de slooping van eenige vestingen bezig te houden. Men gelooft echter niet, dat voor de maand maart met de uitvoering dier slooping begonnen zal worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den December.

De *Moniteur* kondigt heden den intogt van den hertog van Orleans, en van den minister van oorlog binnen Lyon aan op de wijze als dezelve reeds bekend was. (*Zie onze beide vorige nommers*) De maarschalk had den dag te voren eene proclamatie binnen de stad gezonden (*wij willen dezelve in een volgend nommer mededeelen*), met een besluit, waarbij hij de koninklijke ordonnantie van den 28sten Nov. ter executie verklaard te zullen leggen. Deze ordonnantie houdt de ontbinding der nationale garde te Lyon, en der gemeenten van la Guillotière, la Croix-Rousse en Vaise; na deze ontbinging zal men dadelijk tot eene organisatie van gezegde nationale garde overgaan.

De *Moniteur* voegt er bij: » Wij verwachten bijzonderheden die ons onmisbaar in den loop van den dag moeten geworden, en welke wij ons bevlijtigen zullen, zoo spoedig mogelijk publiek te maken.

— Aan de beurs heeft heden het gerucht geloopen, dat de heer *Odilon Barrot* minister van binnenlandsche zaken worden, en de heer *Casimir Périer* bij de buitenlandsche zaken overgaan zou.

— De oppositie in de kamer der afgevaardigden zoekt beide de discussien over het budget in. Na een rapport van den heer *de Saint-Cricq* over eene concept-wet opzigtelijk de douanen en van een dergelijk van den heer *Gasparin*, over de binnenlandsche entrepôt, hoorde men niets dan het geschreeuw van *Het Budget! Het Budget!* — Het blijkt echter uit het voordragen van het concept wegens het inwilligen van een krediet van 360 millioenen, voor drie maanden aan het ministerie, dat de ministers geenszins gezind zijn, om zich met het budget te overhaasten.

— Heden avond zijn aangekomen tijdingen, waarin vertrouwen te stellen is, kondigen eene beweging onder de arbeidslieden te Brest aan, gelijk die, welke te Toulon heeft plaats gehad.

— Wij zijn door een der departementale bladen in eene dwaling gebragt. De Inlichtingen-generaal graaf *Desazot* is niet overleden, gelijk wij gemeld hadden.

— *La France Nouvelle*, een half officieel dagblad, bevat een artikel, waarin de gang wordt aangeduid, welken het gouvernement opzigtelijk de onlusten te Lyon zal volgen. Alle ontvankelijke dagbladen van Parijs, om het even tot welken kleur zij behooren verklaren zich voor zachte middelen. Het ministerie van het juiste midden (*le juste milieu*) zal, naar het schijnt, dezelfs karakteristieken naam getrouw blijven en beurtelings zachtheid en gestrengheid bezigen.

Wij vinden in ons dagblad *le Constitutionnel*:

» Ongelukkigerwijs zal het aan de stad Lyon toegebragte kwaad niet zoo spoedig hersteld kunnen worden. Hare welvaart en handels-bestaan zijn gekrenkt. Wie zal na deze woeste, al kwelt die slechts weinige dagen geduurd, het werkvolk van Lyon, de op de publieke straten verloren daggelden, die kalmte, die zedelijkheid, welke door eenen bloedigen strijd [illegible] terug gevoert? Maar, wat erger is, wie zal herzetten, nu het punt waartoe de zaken gekomen zijn, in langen tijd weder aan arbeid helpen of het crediet weder bezorgen, hetgeen zich naar andere of naar minder oproerige steden zal verplaatst hebben. Het gezond verstand der volken doet hun thans de droevige gevolgen dier dagen inzien, welke allen vertrouwen vernietigd, allen arbeid geschorst en allen handel gestaakt hebben; zoo dat die door het volk veroverde souvereiniteit, een zwaren en vernielende last is, voor hem die geen brood heeft."

— Het [illegible] te Lyons brengt, na den intogt van den hertog van *Orleans* binnen Lyon te hebben aangekondigd, de navolgende bedenkingen in het midden:

» Thans zullen de fijnste en gewigtigste kwestien eerst aankomen: aan wien zal het gezag binnen de stad worden toebetrouwd? Op welke wijze zal de overdragt geschieden van dat gezag, uit handen dergenen, die hetzelve zoo onregelmatig verkregen hebben, in die van hen, welke het wettiglijk zullen overnemen? Welke zullen de akten dier nieuw geconstitutieerde regering zijn? Zal alles vergeten wezen? Zal zij criminele procedures beginnen? Zal er eene amnestie worden afgekondigd?

» Zie daar groote zwarigheden. Wij voor ons hopen, dat het verledene volkomen vergeten mag worden, en dat de goedertierene hand des prinsen dezen opstand, van door honger omkomende ambachtslieden mag vergeven. Wij weten, dat er voorbeelden gevorderd worden; maar waartoe zouden die in dit geval strekken? Bloed heeft nooit eenige zaak geëterkt en Lyon is voor deszelfs drie dagen langen burgerkrijg reeds genoeg gestraft!"

— Van Fox wordt, in dagteekening van den 28sten November, geschreven:

» In Spanje heeft, op de tijding van het bijeentrekken van 12,000 spaansche uitgewekenen te Bagnères, met het bepaalde doguerij, om gewapenderhand in Spanje te rukken, eene groote beweging te Talarn en in de vallei van Aran plaats gehad. Men stelde zich aldaar dadelijk in staat van tegenweer: eenige linietroepen, omtrent 60 mannen de las escuadra (gendarmes of marechaussés) met en benevens eenige koninklijke vrijwilligers, die echter niet zonder moeite bijeengebragt hebben kunnen worden, hadden reeds, echelonsgewijze, van Talarn, tot de grenzen post gevat, gereed zijnde, om zich tegen allen aanval te verzetten; edoch alle deze maatregelen waren nutteloos, daar van geen vijand terug te drijven. De koninklijke troepen zijn alzoo naar hunne kantonnementen terug gekeerd, zeer vergenoegd van er niet de vrees aangekomen te wezen."

— De fondsen stonden ter beurse van heden genoteerd als volgt: de 5 pCt kont. 96,00, op tijd 96,10; de 3 pCt. kont. 69,55, op tijd 69,75; de Napelsche renten kont. 78,50, op tijd 79,25.

ENGELAND.

LONDEN, den 3den December.

De onlusten te Lyon [illegible] hebben eenen diepen indruk hier te lande verwekt, eenen indruk des te levendiger, naar mate Engeland een veel grooter getal bedrijvende werklieden bezit, en de mededinging, welke in de drie vereenigde rijken bestaat, meer dan elders, tot vermindering der daggelden van den werkman genoodzaakt heeft. Ook hier vreest men nieuwe uitbarstingen, ten gevolge der bestaande ellende.

— In de vereeniging van de *nationale politique unie*, Woensdag in het wijkhuis de *Kroon en het Anker* gehouden, is met eenparigheid van stemmen besloten, dat, indien de hervormings-bill niet doorging men aan de kamers der gemeenten een bill zoude indienen, ten verzoeken van het intrekken van alle subsidien.

— Lord *Brougham* houdt zich ijverig bezig met eene verbetering van het lot der behoeftige klassen in Ierland. Het zal intusschen moeijelijk zijn, en niet te zeggen onmogelijk, om op eene afdoende wijze, de verschrikkelijke ellende, welke op de inwoners van dat land drukt, te weeren.

— De geruchten der aanstaande ontwapening van Oostenrijk en Pruissen hebben op onze fondsen nog geen den minsten invloed gehad.

OOSTENRIJK.

WENEN, den 28sten November.

De Beobachter bevestigt heden de tijdingen uit Belgrado, wegens het gevangen nemen van *Mustapha*, Pacha van Scutari, op de navolgende wijze:

» Onderscheidene gelijkluidende berigten uit Semlin van den 17 dezer, als ook van Scutari van den 6den, bevestigen het gevangen nemen van *Mustapha*. Nadat eene in het olie- en brandstoffenhuis binnen de citadel van Scutari gevallen bom, alsook eene steenworp wonding had toegebragt, heeft de pacha zich in de eerste dagen van November, op genade en ongenade aan den grootvizier overgegeven, [illegible] hem [illegible] toegezegd en onder een sterk gekend naar Constantinopel [illegible] hebben.

---

* * Een BOEK BLIEF [illegible] GEZEN, zijnde werk grondig verzendbaar werk begeerende, adresseren zich ten spoedigsten Perdoen, of met *franco* brieven bij de Boekhandelaren VANGULIK & HERMANS te *Breda*.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Zaturdag den 10 December 1831. DE HOLLANDSCHE VROUW IN ANTWERPEN, of *De vernielde Insurrectie eener Belgische Volks-klub*, een Tafereeltje uit Februarij 1831, met Zang, in *twee* bedrijven, voorafgegaan van DE TWEE RINGEN, of *De Schipbreuk bij Egmond*, Oorspronkelijk Vaderlandsch Tooneelspel in *drie* Bedrijven.

Te BREDA, bij BROESE COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.